

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl jako soud odvolací v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jany Faktorové a soudců JUDr. Marie Rudolfové a Mgr. Tomáše Lisa v právní věci žalobce [redacted], nar. [redacted], bytem [redacted], zastoupeného Mgr. Tomášem Čermákem, advokátem, se sídlem v Českých Budějovicích, Na Sadech 21, 370 01 České Budějovice, proti žalované **Česká republika - Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových**, IČO: 69797111, se sídlem Rašínovo nábřeží 390/42, 128 00 Praha 2, o náhradu škody způsobené při výkonu veřejné moci, o odvolání žalovaného proti rozsudku Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 26.8.2016, č.j. 27 C 99/2015-305, **t a k t o** :

Rozsudek soudu prvního stupně se ve výroku v odstavci I., ohledně částky 17.968 Kč s příslušenstvím, v odstavci III., ohledně částky 113.000 Kč s příslušenstvím a v odstavci VI., ve výroku o nákladech řízení, **p o t v r z u j e .**

Žalovaná je povinna zaplatit žalobci na náhradě nákladů odvolacího řízení 12.632,40 Kč ve lhůtě tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám Mgr. Tomáše Čermáka, advokáta v Českých Budějovicích.

O d ů v o d n ě n í :

Odvoláním napadeným rozsudkem okresní soud žalované uložil povinnost zaplatit žalobci na nákladech obhajoby v trestním řízení 32.791 Kč s příslušenstvím v odstavci I. uvedeným, žalobu co do částky 1.875,50 Kč s příslušenstvím na dalších nákladech obhajoby žalobu zamítl. Žalované pak uložil povinnost zaplatit žalobci na náhradě nemajetkové újmy 150.000 Kč s příslušenstvím v odstavci III. uvedeným a žalobu na náhradu nemajetkové újmy ohledně dalších 772.000 Kč s příslušenstvím zamítl. Zamítl i žalobu, pokud se jí žalobce domáhal po žalované náhrady za ušlý výdělek 494.776 Kč s příslušenstvím. Žalované uložil povinnost zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení 71.348,62 Kč.

Podanou žalobou se žalobce původně domáhal náhrady škody způsobené při výkonu veřejné moci podle zák. č. 82/1998 Sb. v částce 641.837 Kč s příslušenstvím a dále zaplacení přiměřeného zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu ve výši 1.000.000 Kč s příslušenstvím. Žaloba pak byla rozšířena o částku 494.776 Kč představující náhradu ušlého výdělku. Žalobce odůvodnil podanou žalobu tím, že proti němu bylo zahájeno trestní stíhání na základě usnesení č.j. OKFK -17-116/TČ-2011-200251 z 15.3.2010 pro trestné činy zneužívání pravomoci veřejného činitele, pletichy při veřejné soutěži a veřejné dražbě a poškozování finančních zájmů evropského společenství. Trestní řízení bylo vedeno Městským soudem v Praze pod sp. zn. 40 T 3/2011 a rozsudkem Vrchního soudu v Praze z 25.6.2014 sp. zn. 9 To 10/2014 byl žalobce zcela zproštěn obžaloby. Žalobce se domáhal náhrady vynaložených nákladů za obhajobu v trestním řízení, jak mu byly vyúčtovány obhájcem podle advokátního tarifu a žalobcem zaplacený. Pokud jde o zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu ve výši 1.000.000 Kč, žalobce uvedl, že v souvislosti s nezákonným trestním stíháním došlo k dehonestaci jeho jména a dobré pověsti zejména v souvislosti s masivní medializací předmětné trestní kauzy a v souvislosti s tvrzenou škodou velkého rozsahu ve výši 3,7 miliard Kč. Kauzu média prezentovala jako „největší dotační podvod / tunel za téměř 4 miliardy Kč“. Jméno žalobce bylo v médiích spojováno s pojmy „mafie“, „zneužití“, „korupce“, „manipulace“ apod. Došlo tak ke stigmatizaci osoby žalobce, což jej diskvalifikovalo v běžných společenských i podnikatelských aktivitách. Došlo k narušení rodičovství žalobce. Na začátku trestního stíhání byl otcem čerstvě narozené starší dcery, čas strávený na výsleších, spoluprací při přípravě obhajoby a u soudu, jej ochuzoval o volný čas, který by věnoval jinak rodině. Vlivem trestního stíhání došlo k narušení rodinného života a psychiky žalobce. Žalobce i jeho rodina se obávali možného trestněprávního postihu žalobce a povinnosti k vysoké náhradě údajně vzniklé škody. Pod hrozbou policejního orgánu že v případě, že bude nadále pracovat u Úřadu regionální rady v Regionu soudržnosti Jihozápad, bude vzat do vazby, žalobce ukončil svůj pracovní poměr. Po určité době nezaměstnanosti našel sice jiné zaměstnání, ale s nižším výdělkem. Žalobce byl ohrožen trestní sazbou až 12 let. Při stanovení přiměřeného zadostiučinění je třeba zohlednit i délku trestního stíhání, které bylo vedeno od 15.3.2010 do 25.6.2014. Žalobce byl nucen vynaložit vysoké výdaje na svou obhajobu v trestním řízení na úkor rodiny, v průběhu řízení se mu narodila další dcera. Žalobce byl nezákonně odposloucháván, jak konstatoval Nejvyšší soud ČR ve svém usnesení ze dne 31.3.2015 sp. zn. 4 Pzo 4/2014-27, a to po dobu více než 5 měsíců. Tím bylo zasaženo do práva žalobce na nedotknutelnost osoby, ochranu osobnosti a do práva na listovní tajemství. V době realizace odposlechnů se žalobci narodila druhá dcera, s manželkou a blízkými osobami vedl intimní hovory, které se týkaly výlučně jeho rodinného života. Během trestního stíhání byl i omezen na osobní svobodě od 15.3.2010,

kdy byl zadržen Policií ČR až do 18.3.2010, kdy soud rozhodl, že žalobce nebude vzat do vazby. V době zahájení trestního řízení byl žalobce zastupitelem obecního zastupitelstva v Libniči pro volební období 2006 až 2010, po zahájení trestního stíhání již do zastupitelstva zvolen nebyl. Žalobce byl bezúhonnou osobou, o to citelněji jej trestní stíhání zasáhlo. Žalobce vedl spokojený rodinný život, měl zajímavou prestižní práci, jako vedoucí Územního odboru České Budějovice, Úřadu Regionální rady soudržnosti regionu Jihozápad. V souvislosti s trestním stíháním žalobce přišel o práci, kvůli medializaci se od něj začali odvracet známí, domnívali se, že se dopustil závažné trestné činnosti. Před zahájením stíhání žalobce s manželkou jezdil na dovolené, účastnil se veřejného života, tyto aktivity museli omezit s ohledem na vysoké náklady vynakládané na obhajobu a z obav z vysoké náhrady škody. Stres způsobený trestním stíháním vedl u žalobce ke zdravotním problémům. V důsledku trestního stíhání se zhoršily vztahy žalobce s manželkou, to vedlo i k problémům v intimním životě, které trvaly minimálně rok. Žalobce trpěl nespavostí, manželka dočasně ztratila mateřské mléko v době kojení. Kvůli účasti u hlavních líčení musel žalobce čerpat dovolenou, kterou by jinak trávil s rodinou. Kvůli odvolacímu řízení v trestní věci musel druhý den po narození druhé dcery opustit manželku, starší dceru museli hlídat příbuzní. Pokud jde o nárok na náhradu za ušlý výdělek, žalobce uvedl, že v důsledku zahájení trestního stíhání byl nucen ukončit dohodou svůj pracovní poměr u Úřadu Regionální rady Jihozápad, což je zřejmé z dopisu ÚOKFK z 8.6.2016, adresovaného předsedkyni Regionální rady. Pokud by nedošlo ke skončení pracovního poměru žalobce, existovala obava, že by mohl opakovat trestnou činnost a byl by tak dán vazební důvod podle § 67 písm. c) trestního řádu. Žádné jiné pracovní místo pro žalobce na úřadě nebylo. S ohledem na masivní medializaci případu a tlaky policejních orgánů nebylo možné v úřadu setrvat. Pokud by trestní stíhání žalobce bylo řešeno formou překážky v práci na straně žalobce, zůstal by žalobce po celou dobu trestního řízení bez příjmu. Před nuceným odchodem pobíral čistý měsíční výdělek 33.739 Kč, ten v příčinné souvislosti s nezákonným trestním stíháním ztratil. Náhradu požadoval za období od 1.7.2010 do 31.12.2012. Svůj nárok žalobce uplatnil v souladu se zákonem č. 82/1998 Sb. u žalované dopisy z 11.9.2014 a z 9.12.2014.

Žalovaná nárok žalobce v plné výši neuznala, namítala, že žalobce byl sice zproštěn obžaloby, avšak v odůvodnění zprošťujícího rozsudku Vrchní soud uvádí, že nemá pochybnost o skutkovém ději, rozsahu a podílu žalobce na něm. Vrchní soud ale poukázal na pasivní roli žalobce, který jenom přijímal a realizoval vadné postupy v rámci plnění své pracovní agendy. Bylo však prokázáno, že žalobce v rozporu se závaznou metodikou organizoval námitkové řízení. Podle Vrchního soudu byla míra zavinění žalobce za zjištěný vadný zmanipulovaný průběh natolik nízká, že absentuje společenská nebezpečnost jeho jednání. Na medializaci trestní kauzy žalobce se nepodílely orgány činné v trestním řízení. Trestná činnost týkající se páté výzvy předkládání žádostí o dotace z Regionálního operačního programu byla dle trestního soudu zmanipulovaná, její výstupy nesprávné, neobjektivní a dotýkala se částky 3,7 miliard Kč. Zájem médií byl proto namístě. Pokud jde o nárok žalobce na náhradu ušlého zisku (výdělku), není, dle žalované, dána příčinná souvislost mezi trestním stíháním žalobce a ukončením pracovního poměru. Tvrzení o nucené dohodě o ukončení pracovního poměru z dopisu ÚOKFK z 8.6.2010 nevyplývá, policejní orgán dal pouze na zvážení, zda [REDAKCE] a žalobce se mají účastnit na přehodnocení projektu 5. a 6. výzvy. V dopise není doporučeno ukončení pracovního poměru žalobce. Pracovní

poměr byl ukončen dvoustranným právním úkonem, tedy dohodou, návrh na ukončení pracovního poměru dohodou učinil žalobce. Žalovaná pak rozporuje některé úkony právní služby v rámci vyúčtovaných nákladů obhajoby v trestním řízení. Dne 11.6.2016, tj. po podání žaloby, žalovaná zaplatila na nákladech obhajoby trestního řízení žalobci částku 595.926,21 Kč a na náhradě nemajetkové újmy částku 78.000 Kč. K částce 78.000 Kč na náhradě nemajetkové újmy žalovaná dospěla jako násobku částky 1.500 Kč a počtu měsíců trvání trestního stíhání, to trvalo 4 roky a 4 měsíce.

V reakci na částečnou úhradu nároku žalobce ze strany žalované žalobce vzal částečně zpět podanou žalobu pro částku 595.926,21 Kč, zaplacenou žalobci na náhradě nákladů obhajoby trestního řízení pro další částku 11.244,53 Kč na nákladech na obhajoby (žalobce shledal jako důvodné nepřiznání nároku v tomto rozsahu) a dále pro částku 78.000 Kč na náhradě nemajetkové újmy. Na náhradě obhajoby byla žalobci zaplacena ještě částka 2.238,50 Kč na dosud neuplatněný úkon právní služby. Žalobce u žalované pak uplatnil další neuplatněné úkony ve výši 21.125 Kč, ty však nebyly uplatněny v tomto soudním řízení. Okresní soud se tedy těmito částkami nezabýval. Žalobce setrval, pokud jde o náhradu nákladů obhajoby v trestním řízení, na požadavku na zaplacení zbývající částky 34.666,20 Kč s příslušenstvím z této částky a dále z částky 595.926,21 Kč. Pokud jde o náhradu nemajetkové újmy, žalobce setrval na svém požadavku na zaplacení částky 922.000 Kč s úrokem z prodlení a na úroku z prodlení z částky 78.000 Kč. Jednovětá omluva žalované nemůže mít adekvátní efekt a byla učiněna pouze v reakci na podanou žalobu. Žalobce rovněž setrval na požadavku na zaplacení náhrady za ušlý výdělek 494.776 Kč s příslušenstvím. Usnesením okresního soudu ze 24.3.2016, č.j. 27 C 99/2015-262 byla připuštěna změna žaloby, pokud jde o náhradu za ušlý zisk a dále bylo částečně zastaveno řízení pro zpětvzetí žaloby, jako uvedeno shora.

Po provedeném dokazování okresní soud dospěl k závěru, že žalobou uplatněný nárok žalobce řádně uplatnil u Ministerstva spravedlnosti podle zák. č. 82/1998 Sb. V zákonné půlroční lhůtě, žalovaná uplatněný nárok žalobce neuspokojila a žalobce podal v této věci žalobu, přičemž zákonné podmínky pro poskytnutí nároku podle zák. č. 82/1998 Sb. byly splněny. Je zde nezákonné rozhodnutí, škoda vzniklá v majetkové sféře žalobce i příčinná souvislost mezi nezákonným rozhodnutím a vznikem škody. Nezákonným rozhodnutím je, dle okresního soudu, usnesení o zahájení trestního stíhání žalobce, v tomto směru okresní soud odkazuje na rozhodnutí Nejvyššího soudu a rozsudek Nejvyššího soudu z 25.9.2012, sp. zn. 30 Cdo 265/2012. Trestní stíhání takto zahájené neskončilo pravomocným odsuzujícím rozhodnutím trestního soudu. Zákon výslovně tuto situaci neupravuje, soud vychází z analogického výkladu úpravy nejbližší, a to z úpravy odpovědnosti za škodu způsobenou nezákonným rozhodnutím, za něž je považováno rozhodnutí, jímž se trestní stíhání zahajuje. Z hlediska zákonnosti rozhodnutí se neposuzuje správnost postupu orgánů činných v trestním řízení při zahájení trestního stíhání, ale rozhodující je výsledek trestního stíhání (obdobně náleží Ústavního soudu z 9.7.2012 sp. zn. IV. ÚS 3846/11). Žalobce byl zproštěn obžaloby rozsudkem Vrchního soudu v Praze z 25.6.2014 sp. zn. 9 To 10/2014 s tím, že jednání není trestním činem. Je proto dána povinnost státu k náhradě škody podle zákona č. 82/1998 Sb., to žalovaná uznává. Žalobce uplatnil nárok podle § 14 zák. č. 82/1998 Sb. nejprve u žalované, až po uplynutí 6 měsíců ode dne uplatnění, kdy nárok žalobce nebyl ze strany žalované plně

uspokojen, podal podle § 15 téhož zákona žalobu u soudu. Žalobce se domáhá v souladu s § 31 zák. č. 82/1998 Sb. náhrady škody spočívající v nákladech vynaložených na obhajobu žalobce v trestním řízení, které byly vyúčtovány obhájcem žalobce v souladu s vyhl. č. 177/1996 Sb., advokátním tarifem. Za jeden úkon náleží žalobci odměna ve výši 3.100 Kč a náhrada hotových výdajů za každý úkon právní služby 300 Kč. Žalobce se původně domáhal zaplacení částky 641.837 Kč, žalovaná zaplatila žalobci 598.164,71 Kč a po částečném zpětvzetí žaloby žalobce setrval na nároku v celkové výši 34.666,26 Kč s příslušenstvím. Okresní soud se ztotožnil s názorem žalované, že za sepis stížnosti proti usnesení o zahájení trestního stíhání má být žalobci přiznána pouze náhrada ve výši poloviny odměny, tj. částka 1.550 Kč a režijní paušál 300 Kč, a to v souladu se závěry usnesení Vrchního soudu v Olomouci sp. zn. 3 To 161/2006, podle § 11 odst. 2 písm. d) advokátního tarifu. Stížnost proti usnesení o zahájení trestního stíhání je svou povahou nejbližší úkonům právní služby uvedeným v tomto ustanovení advokátního tarifu. Tento náklad okresní soud považoval za účelně vynaložený, není rozhodné, že stížnost byla sepsána kvalifikovaně s argumentací, která následně vedla ke zproštění žalobce obžaloby. Okresní soud tedy zamítl nárok žalobce, pokud jde o zaplacení zbylé poloviny odměny obhájce za sepis této stížnosti, tj. 1.500 Kč § 21 % DPH, celkem 1.875,50 Kč. Ve zbylé části žalobcem uplatněného nároku okresní soud žalobě vyhověl s tím, že se jedná o náklady účelně vynaložené. Šlo o účast na vydání věci u Úřadu Regionální rady v Českých Budějovicích 30.3.2010 (3.100 Kč + 300 Kč), žádost o výkon dohledu státního zastupitelství ze 13.4.2010 (1.550 Kč + 300 Kč), studium spisu 21.7.2010 od 8.15 hodin do 11.35 hodin (tj. dva úkony po 3.100 Kč/ úkon + 2 režijní paušály), vyjádření a důkazní návrhy z 19.10.2010 (3.100 Kč + 300 Kč), účast při výslechu obviněného Trnky 15.3.2011 od 8.20 hodin do 8.50 hodin (3.100 Kč + 300 Kč). Pokud jde o náhradu odměny za účast obhájce žalobce u hlavního líčení ve dnech 4. - 6.6.2012, vyplatila žalovaná žalobci pouze navýšení o 50 %, nikoliv nárokovaných 100 %. Okresní soud vyhověl žalobci i co do nároku na náhradu odměny za účast obhájce u tohoto hlavního líčení v rozsahu navýšení o zbylých 50 %. Všechny tři dny hlavní líčení trvalo od 9.00 hodin a končilo po 18.00 hodině. Obhájce musel k hlavnímu líčení dojíždět ze svého sídla v Českých Budějovicích a jde o úkony časově náročné ve smyslu § 12 odst. 1 advokátního tarifu, kde advokát může zvýšit odměnu až na trojnásobek. Okresní soud žalobci vyhověl i co do odměny jeho obhájce za účast u veřejného zasedání Vrchního soudu v Praze 23.6.2014 od 9.00 hodin do 11.40 hodin, jde o dva úkony po 3.100 Kč a 2 režijní paušály po 300 Kč. Žalobci byla přiznána i náhrada za ztrátu času obhájce při účasti výslechu svědkyně [REDAKCE] 3.6.2010 v celkové výši 200 Kč. Tuto přiznanou náhradu nákladů řízení je třeba zvýšit o 21 % DPH, celkem byla žalobci na náhradě nákladů obhajoby přiznána soudem prvního stupně částka 32.791 Kč. Pokud jde o nárok na náhradu nemajetkové újmy ve výši 1.000.000 Kč, i ten byl uplatněn v souladu s § 31a zák. č. 82/1998 Sb., žalobci po podání žaloby byla zaplacená částka 78.000 Kč. O existenci tohoto nároku mezi účastníky nebylo sporu, sporná zůstala výše přiměřeného zadostiučinění. Žalované se poskytnutím částky 78.000 Kč, spolu s omluvou jeví jako dostačující. Okresní soud však s ohledem na okolnosti případu má za to, že zadostiučinění musí být poskytnuto v penězích, když konstatování porušení práva není dostačující. Okresní soud zjistil, že kauza byla medializována ve velkém rozsahu v médiích všeho druhu. V řízení bylo prokázáno, že v důsledku trestního stíhání došlo k narušení rodičovství žalobce, první dcera se narodila cca půl roku před zahájením trestního stíhání, druhá v průběhu trestního řízení a žalobce byl nucen čas, který by jinak věnoval rodině, trávit

účastí u jednání orgánů činných v trestním řízení. V řízení bylo dále prokázáno, že po dobu 5 měsíců docházelo k nezákonným odposlechům žalobce a žalobce strávil 3 dny v cele předběžného zadržení. Okresní soud v souladu s ustálenou judikaturou Nejvyššího soudu, zejména rozsudku Nejvyššího soudu z 29.6.2011 sp. zn. 30 Cdo 1684/2010 a ze 27.6.2012 sp. zn. 30 Cdo 2813/2011 posoudil při rozhodování o výši přiměřeného zadostiučinění povahu trestní věci, zejména s přihlédnutím k závažnosti trestného činu, kladného poškozenému za vinu, neboť ta zvyšuje intenzitu, s jakou poškozená konkrétní trestní řízení, vedené proti ní, negativně vnímá, druh a výši hrozícího trestu a případného společenského odsouzení, délku trestního řízení, tedy dobu trvání zásahu do osobních složek poškozeného a negativní dopady zahájeného trestního stíhání do osobnosti poškozeného, narušení jeho sféry profesní, soukromé nebo rodinné. Soud tedy zohlednil, že trestní stíhání žalobce trvalo 4 roky a necelé 4 měsíce. Žalobce byl ohrožen uložením trestu odnětí svobody až 12 let a vysokou náhradou škody s ohledem na tvrzenou škodu ve výši 3,7 miliard Kč. Žalobce byl stíhán pro závažné hospodářské trestné činy a skutky související s výkonem jeho zaměstnání. S ohledem na obtížnost dokazování byla délka trestního řízení přiměřená a odůvodnitelná, při určení základní částky přiměřeného zadostiučinění okresní soud vycházel ze stanoviska občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ČR z 13.4.2011 sp. zn. Cpjn 206/2010, podle něhož poměrům České republiky je přiměřená základní částka při určení výše přiměřeného zadostiučinění v rozmezí 15.000 Kč až 20.000 Kč za 1 rok trestního řízení, tj. 1.250 Kč až 1.667 Kč za 1 měsíc řízení. V posuzované věci základní částkou bylo 1.500 Kč měsíčně, tj. za celou dobu trestního stíhání žalobce 78.000 Kč. Soud zohlednil, že tato částka byla žalovanou žalobci na přiměřeném zadostiučinění vyplacena. Tato částka je ovšem, dle názoru okresního soudu, nedostatečná. Okresní soud přihlédl k tomu, že žalobci hrozil vysoký trest odnětí svobody v délce až 12 let a vysoká náhrada škody, nicméně tyto skutečnosti se v žádném z vydaných rozhodnutí neodrazily. Žalobce byl podané obžaloby nejprve zproštěn, druhým rozhodnutím v pořadí byl odsouzen pouze k podmíněnému trestu odnětí svobody a v následujícím rozhodnutí byl opět obžaloby zproštěn. V žádném z vydaných rozhodnutí nebyla žalobci uložena povinnost k náhradě škody. Žalobce byl sice krátkodobě omezen na osobní svobodě, šlo pouze však o třídní omezení a s ohledem na povahu skutků se toto jeví soudu jako opodstatněné. Soud přihlédl také při hodnocení výše přiměřeného zadostiučinění k důvodům, které vedly ke zproštění obžaloby, tedy to, že žalobce podle závěrů trestního soudu věděl o vadném hodnotícím systému, ten toleroval, vadné postupy na pracovišti organizoval. Sám však nebyl aktivní, jeho podíl na trestné činnosti spočíval jen v plnění pracovních povinností a pokynů nadřízeného. Jednání žalobce tak nebylo posouzeno jako trestný čin, neboť jeho činnost svou povahou nedosahuje potřebného stupně společenského nebezpečnosti a míra zavinění žalobce za zmanipulovaný průběh 5. výzvy byla nízká. Žalobce nebyl veden korupční ani účelovou motivací ve prospěch či na úkor soutěžících projektů. Okresní soud přihlédl k tomu, že medializace trestní kauzy přispěla tomu, že byla žalobcem o to negativněji vnímána, kauza vešla v širší veřejnou známost jako „největší dotační podvod“. Na tom nic nemění skutečnost, že medializováno bylo nejen odsouzení žalobce, ale i jeho zproštění obžaloby. Z provedeného dokazování vyplynulo, že žalobce musel snášet „vtípky“ na svou osobu a přestože si lidé k němu nechovali agresivně, byl nucen pozadí kauzy probírat a bylo mu nepříjemné se na veřejnosti ukazovat. K tomu by bez medializace kauzy nedošlo. Před zahájením trestního stíhání byl žalobce osobou zcela bezúhonnou, k jeho zadržení policií došlo v místě výkonu

zaměstnání před očima kolegů, což přispělo k negativnímu vnímání situace žalobcem. Před zahájením trestního řízení žalobce vedl poklidný rodinný život, s manželkou jezdili pravidelně na dovolené, vedli společenský život, půl roku před zahájením trestního stíhání se mu narodila dcera. V průběhu trestního řízení se mu narodila další dcera a kvůli hlavnímu líčení v trestní věci musel opustit manželku s čerstvě narozenou dcerou v nemocnici i starší dceru, kterou hlídala babička. Po dlouhou dobu trvání trestního stíhání žalobce většinu času trávil u jednání orgánů činných v trestním řízení, namísto toho, aby se věnoval rodině. Na druhé straně z provedeného dokazování vyplynulo, že ačkoliv žalobce s manželkou v souvislosti s trestním řízením prošel vztahovou krizí a měli problémy i v intimním životě situaci ustáli. Trestní stíhání je spíše semklo a manželka i rodina žalobce mu byla oporou. K rozpadu manželství žalobce nedošlo, navíc se mu přes stres způsobený trestním stíháním narodila druhá dcera. Žalobce měl zdravotní problémy, těmi však, dle okresního soudu, trpěl i před zahájením trestního stíhání. V souvislosti s trestním stíháním se u žalobce nevyskytly žádné závažné zdravotní problémy, s nimiž by se dlouhodobě léčil. Z provedeného dokazování vyplynulo, že žalobce měl v důsledku trestního stíhání problémy sehnat vhodné zaměstnání, vynakládal vysoké částky na svou obhajobu, došlo tak k poklesu životního standardu žalobce a jeho rodiny. K trestnímu stíhání došlo v době, kdy jeho manželka byla na mateřské dovolené, jediným příjmem rodiny byly mateřské dávky ve výši cca 7.000 Kč měsíčně. Žalobci a jeho rodině museli i s běžnými výdaji pomáhat rodiče. I to soud zohlednil v úvahách o přiměřené výši náhrady za utrpěnou nemajetkovou újmu žalobce. Od žalobce se v důsledku trestního stíhání odvrátili i někteří známí, k nezákonnému odposlechu žalobce došlo v době, kdy se mu narodila dcera a důvěrné hovory mezi žalobcem, manželkou a blízkými se dostaly k uším zcela cizích osob. Okresní soud tak, vedle částky 78.000 Kč, považuje za přiměřenou (i přes omluvu žalované) další částku 150.000 K. To se nevymyká rozhodování soudů ve skutkově obdobných věcech. Ve zbylé části byl nárok žalobce zamítnut. Okresní soud při rozhodování o výši přiměřeného zadostiučinění nezohlednil skutečnost, že žalobce na základě dohody ukončil během svého trestního stíhání pracovní poměr u Regionálního operačního programu, což vedlo k poklesu jeho příjmů cca na polovinu. Ukončení pracovního poměru není v příčinné souvislosti s trestním stíháním, což vedlo i k zamítnutí nároku žalobce na náhradu ušlého výdělku. Pokud žalobce namítá, že v důsledku trestního stíhání nebyl zvolen do zastupitelstva obce Libnič, v řízení bylo zjištěno, že žalobce sice byl před zahájením trestního stíhání zvolen v obci Libnič do zastupitelstva, po zahájení trestního stíhání však již znovu do voleb nekandidoval. Nárok na náhradu ušlého výdělku ve výši 494.776 Kč byl okresním soudem rovněž zamítnut pro nedostatek příčinné souvislosti mezi ukončením pracovního poměru a trestním stíháním žalobce a vznikem škody. Žalobce ukončil pracovní poměr na základě dohody, kterou inicioval. Soud si je vědom složité situace, v níž se žalobce před ukončením pracovního poměru nacházel, to však nic nemění na tom, že dohoda o ukončení pracovního poměru je dvoustranným právním úkonem a žalobce k takovému ukončení pracovního poměru přistoupit nemusel. Mohl situaci řešit překážkou v práci na jeho straně jako zaměstnanec, mohl posečkat na to, jak situaci vyřeší jeho zaměstnavatel. Z dopisu policie ze dne 8.6.2010 ani z údajného doporučení soudkyně nevyplývá jakýkoliv nátlak na žalobce. Rovněž není jisté, po jak dlouhou dobu by žalobce u Regionálního operačního programu setrval i v situaci, kdy by trestní stíhání vedeno nebylo a zda by jeho pracovní poměr trval ještě k 31.12.2012, do kterého náhradu za ušlý výdělek požaduje. Z prisouzených částek byl žalobci přiznán zákonný úrok z prodlení podle § 1970 o.z. ve spojení s nařízením vlády

č. 351/2013 Sb. O nákladech řízení okresní soud rozhodl podle § 142 odst. 2 o.s.ř. a podle poměru úspěchu a neúspěchu účastníků v řízení žalobci přiznal náhradu nákladů řízení v rozsahu 10,6 %, pokud jde o nárok na náhradu škody spočívající v náhradě nákladů obhajoby v trestním řízení. Za úkony učiněné ve vztahu k tomuto předmětu řízení žalobci náležela odměna za 8 úkonů právní služby po 10.900 Kč z původně žalovaného punkta 641.839 Kč. Po částečném zpětvzetí žaloby, kdy předmětem řízení zůstal nárok na náhradu nákladů obhajoby ve výši 34.666,26 Kč a na ušlý výdělek 494.776 Kč s příslušenstvím, žalobci náleží odměna za 5 úkonů právní služby po 10.420 Kč. 10,6 % představuje pak výslednou odměnu ve výši 14.765,80 Kč (10,6 % z celkové odměny 139.300 Kč.). Pokud jde o náhradu nemajetkové újmy, žalobci náleží podle § 142 odst. 3 o.s.ř. plná náhrada nákladů, neboť byl konstatován zásah do osobnostních práv žalobce a výše plnění záležela na úvaze soudu. Žalobci tak náleží odměna za 13 úkonů právní služby po 3.100 Kč, tj. 40.300 Kč, dále náhrada hotových výdajů za 13 úkonů právní služby po 300 Kč, tj. 3.900 Kč. Včetně 21 % DPH byla žalobci přiznána okresním soudem odměna v celkové výši 71.348,62 Kč.

Proti tomuto rozsudku včas podala odvolání žalovaná, a to do výroku v odstavci I. v rozsahu 17.968,50 Kč s příslušenstvím, do výroku v odstavci III. co do částky 113.000 Kč s příslušenstvím a do výroku o nákladech řízení. Žalovaná namítá, že studium spisu 21.7.2010 nelze ani s odkazem na § 11 odst. 3 ve spojení s § 11 odst. 1 písm. f) advokátního tarifu považovat za úkon právní služby. Úkonem právní služby je prostudování spisu pouze za předpokladu, že se děje při skončení vyšetřování. Pokud jde o náhradu za účast obhájce u hlavního líčení ve dnech 4. - 6.6.2012, žalovaná nesouhlasí s názorem soudu, že jsou dány důvody pro navýšení odměny podle § 12 odst. 1 advokátního tarifu s ohledem na to, že obhájce musel k hlavnímu líčení dojíždět ze svého sídla v Českých Budějovicích. Ust. § 12 advokátního tarifu se vztahuje toliko k úkonům právní služby, čas strávený na cestě není úkonem právní služby a nezvyšuje náročnost úkonu právní služby. Za čas, který obhájce strávil na cestě, mu náleží náhrada podle § 14 advokátního tarifu. Úkon právní služby je zahájen až okamžikem, od kterého bylo zahájeno nebo pokračováno v hlavním líčení, nikoliv okamžikem, kdy obhájce usedne do dopravního prostředku. Žalovaná upozorňuje, že částka 78.000 Kč, která byla žalobci poskytnuta, je částkou poskytnutou výhradně jako peněžité zadostiučinění za nezákonné rozhodnutí. Žalovaná nikdy neshledala trestní stíhání žalobce nepřiměřeně dlouhým, ani za ně neposkytla odškodnění a odkaz okresního soudu na stanovisko Nejvyššího soudu sp. zn. Cpjn 206/2006 tak není případný, protože se vztahuje výhradně k odškodnění nepřiměřené délky řízení. Pokud jde o zásah trestního řízení do profesního života žalobce, žalovaná poukazuje na to, že žalobce sám a dobrovolně ukončil zaměstnání v ROPu. Lze sice předpokládat, že pokud by nedošlo k trestnímu stíhání, žalobce by pravděpodobně předmětnou práci dále vykonával, z ničeho však nevyplývá, po jakou dobu. Pracovní poměr žalobce ukončil dohodou a z dokazování nelze učinit závěr, že jinou možnost neměl. Soud proto žalobu na náhradu škody v podobě ušlého zisku (výdělku) zamítl. Z průběhu dokazování lze konstatovat, že žalobce měl po určitou krátkou dobu problémy se sehnáním nového zaměstnání a další zaměstnání nebylo srovnatelně finančně oceněno. Původní příjem žalobce lze hodnotit jako nadstandardní, nelze vycházet z premisy, že každé další zaměstnání by bylo takto honorováno. Z výsledku žalobce a jeho rodiny lze konstatovat, že problémem pro žalobce byla nemožnost jezdit na dovolené a účastnit se společenských akcí z důvodu nízkého příjmu. Žalobce v průběhu trestního stíhání však ukončil studium na vysoké

škole, stejně jako manželka, narodilo se jim druhé dítě a fakticky bez práce byl cca půl roku. Soud navíc vycházel z výpovědi manželky a matky žalobce, které mají na projednávané věci zájem. Žalovaná připouští, že probíhala medializace kauzy, neboť se jednalo o kauzu zajímavou. Z pohledu orgánů činných v trestním řízení a médií nebylo zjištěno žádné pochybení. Pokud byla presumpce nevinny narušována jinými osobami, nelze tuto skutečnost přičítat k tíži státu, v tomto směru žalovaná odkazuje na rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 30 Cdo 4280/2011. Samotné vynakládání prostředků na obhajobu není důvodem pro poskytnutí zadostiučinění nemajetkové újmy. Náhrada nákladů obhajoby je samostatným nárokem se samostatným skutkovým základem. Žalovaná poukazuje na odůvodnění rozhodnutí o zproštění obžaloby, na něž poukazuje i soud prvního stupně. Dle žalované tyto závěry okresní soud nesprávně promítl do svého rozhodnutí. Žalovaná navrhl, aby rozsudek soudu prvního stupně byl změněn ve smyslu podaného odvolání.

Žalobce k podanému odvolání žalované uvádí, že pokud odvolání směřuje do výroku o nákladech řízení, žalovaná toto odvolání nijak neodůvodňuje, není zřejmé, co a proč považuje za nesprávné. Pokud jde o odvolání od výroku v odstavci I., žalovaná rozporuje jen studium spisu 21.7.2010 a navýšení odměny za účast u hlavního líčení u Městského soudu v Praze ve dnech 4. - 6.6.2012. Pokud jde o studium spisu 21.7.2010, je pravda, že v § 11 advokátního tarifu výslovně tento druh úkonu není zmiňován. Jde však o výčet demonstrativní, což vyplývá z ust. § 11 odst. 3 advokátního tarifu, který výslovně počítá i s úkony dalšími. V průběhu trestního stíhání je povinností obhájce seznamovat se průběžně s trestním spisem, obzvláště jsou-li do něho policejním orgánem průběžně doplňovány další podklady. V počátku trestního stíhání byl obhájci podle § 65 trestního řádu odepřen přístup do spisu a je logické, že z hlediska potřeb obhajoby je nezbytné následně do spisu nahlédnout a pořídit z něho případně kopie. Obhájce nemůže čekat několik let do oficiálního prostudování spisu při skončení vyšetřování. Spisový materiál v této věci obsahoval několik tisíc stran listinných důkazů, procesních úkonů, opatření, protokolů apod. Studium spisu zabralo obhájci a obviněnému více než 3 hodiny času. Po prostudování spisu navrhl žalobce prostřednictvím svého obhájce již v přípravném řízení důkazní návrhy. Z rozsudku v této trestní věci je zřejmé, že důkazní návrhy byly relevantní a byly orgány činnými v trestním řízení do spisu opatřeny. Žalobce tedy nechápe, proč by studium trestního spisu mělo být úkonem nadbytečným nebo neúčelným. Podstatou práva na spravedlivý proces a na obhajobu je možnost být seznámen se vším, co podle orgánů činných v trestním řízení zakládá důvodnost trestního stíhání obviněného, aby obviněný mohl reagovat, navrhnout důkazy ke své obhajobě a vyjadřovat se k důkazům provedeným. Pokud se žalobce se svým obhájcem snažili prokázat nevinu žalobce, aktivně realizovali jeho právo na obhajobu. Bylo nutné seznámit se s obsahem spisu, kvalifikovaně jej prostudovat. Šlo o vůbec první možné seznámení žalobce v postavení obviněného se spisovým materiálem v závažné trestní věci, v níž byl dokonce zadržen, omezen na osobní svobodě, odposloucháván, sledován, hrozilo mu vzetí do vazby, byl ohrožen vysokou trestní sazbou a povinností k náhradě škody v řádech miliard Kč. Uvedený úkon byl tedy potřebný, účelný a žalobci náleží za něj požadovaná náhrada. Za správný žalobce považuje závěr soudu, který seznal důvodným zvýšení o 100 % úkonů za účast obhájce u hlavního líčení u Městského soudu v Praze ve dnech 4. - 6.6.2012 pro náročnost těchto úkonů. Žalobce neměl možnost zajistit ubytování svého obhájce v Praze a jedinou možností bylo dojíždění z Českých Budějovic do Prahy a zpět, což znamenalo denní

nasazení v rozsahu 14,5 hodiny 3 dny po sobě. Úkony byly pro obhajobu vyčerpávající, veškeré prováděné důkazy se týkaly přímo žalobce. Navýšení je požadováno jen u úkonů, které časově přesáhly po 18 hodině večer. Žalovaná tento požadavek sama uznala za částečně oprávněný, a to do výše 50 % zvýšení. V odvolání však popírá jakoukoliv možnost zvýšení a konstatuje rozpor s advokátním tarifem. V posuzovaném případě nešlo o to, že by pouze 3 dny seděli u hlavního líčení od rána do večera a poslouchali odposlechy. Celé hlavní líčení bylo po odborné stránce velmi náročné, vyslychání byli externí a interní hodnotitelné projektových žádostí, byla řešena otázka následné kontroly hodnocení a nedostatečná aktivita žalobce. Byla řešena odborná otázka, co je běžnou pracovní činností, byly posuzovány tzv. operační manuály, upravující chod úřadu. Jen tzv. ground právního posouzení a seznámení se s ním zabral hodiny času. Vyslychání byli i účastníci auditu, zástupci ministerstva a jiných operačních programů. V této souvislosti byly svědkům i obžalovaným kladeny odborné otázky, zástupce obžalovaného musel reagovat na výpovědi svědků i na erudované otázky soudu. Byly porovnávány výpovědi svědků s výsledky z přípravného řízení. V trestním řízení se neřešily běžné věci, které advokáti znají ze své činnosti. Práce ROP má zvláštní nastavení, pro jeho činnost je významné jednak právo Evropské unie, národní legislativa a zvláštní metodika ROP. Je zde několik vrstev právního posouzení věci (to učinila žalovaná nesporným s tím, že v takto složitých kauzách je běžné, že se věci posuzují z hlediska práva Evropské unie, nejde o výjimečnou záležitost). Ohledně náhrady nemajetkové újmy žalobce uvedl, že prvostupňový soud provedl rozsáhlé dokazování a obšírné hodnocení důkazů, zkoumal dostatečně kritéria pro vznik a výši újmy. Napadá-li žalovaná zvýšení nemajetkové újmy na celkových 228.000 Kč (spolu s vyplacenou částkou 78.000 Kč), činí tak velmi zjednodušujícím způsobem, vytrhává z odůvodnění rozsudku některé skutečnosti a věnuje se především otázce zaměstnání žalobce a medializaci trestní věci. Žalovaná poukazuje na nadstandardní příjem žalobce v původním zaměstnání, to však nemá žádnou relevanci. Takový příjem by žalobce dále pobíral, pokud by nebylo nezákonného trestního stíhání. To, že manželka a matka žalobce mají zájem na věci, je logické. Soud prvního stupně toto vážil, svědci vypovídali o vnitřních poměrech v rodině, neboť žalobce znají nejlépe a jsou mu nejbliže. Žalobce připomíná, že rodinní příslušníci nárok na náhradu nemajetkové újmy neuplatnili, ačkoliv tak učinit mohli. Pokud jde o medializaci věci, žalobce ani jeho zástupce neposkytlí sdělovacím prostředkům žádné informace a jediný zdroj informací byl tedy od orgánů činných v trestním řízení. Zda šlo o zajímavou kauzu, žalobce nemůže hodnotit, dopad medializace do jeho osobní sféry byl však zásadní, v počátcích trestního řízení masivní. Žalobce do spisu doložil v elektronické i tištěné verzi rešerše z médií, které obsahují stovky mediálních výstupů ohledně trestního stíhání žalobce. Žalobce nestavěl nárok na nemajetkovou újmu na tom, že by v souvislosti s medializací byla porušena presumpce nevinu žalobce, ale na rozsáhlé medializaci jako takové. Negativní vyznění bylo značné a vždy kopírovalo text usnesení o zahájení trestního stíhání či obžaloby. Je tedy jednoznačné, kdo byl původcem mediálního obrazu žalobce. Tento protiprávní zásah do osobnostní sféry žalobce by nenastal, pokud by nebyl nedůvodně trestně stíhán. Veřejnost po přečtení článků počítá s tím, že se obviněný něčeho dopustil a následná informace o zproštění v mase těchto informací zapadá. Náhrada nemajetkové újmy není požadována pouze v souvislosti s vysokou medializací případu, ale i pro bolestný a dlouhotrvající zásah do rodinného, veřejného a profesního života žalobce a snížení jeho životního standardu, za několikaměsíční nezákonné odposlechy žalobce a jeho blízkých, za omezení na svobodě, za

strach a obavy z výsledku trestního řízení. Žalobce vždy žil řádným životem, nikdy nebyl trestán a je dodnes bezúhonnou osobou. Pokud žalovaná poukazuje na odůvodnění zprošťujícího rozsudku, žalobce zdůrazňuje, že jeho jednání není trestným činem. Na stejné pozici při výkonu stejných činností a pravomocí působila [REDAKCE], která nikdy trestně stíhána nebyla, v trestní věci vystupovala vždy jen jako svědkyně. Z jakého důvodu orgány činné v trestním řízení provedly tuto personální selekci k tíži žalobce nikdy policejní orgány ani státní zástupkyně nevysvětlili, tento postup byl kritizován i soudem. Pokud nějaké jednání není trestným činem, není namístě dotyčnou osobu trestně stíhat a tím veškeré diskuze končí. Žalobce má za to, že skutečná výše nemajetkové újmy je mnohem vyšší, a to i s ohledem na srovnatelné kauzy. Žalobce však odvolání nepodal, aby se nemusel k těmto traumatizujícím událostem vracet.

K podanému odvolání žalobce přiložil vyrozumění o přezkoumání postupu policejního orgánu podle § 157a odst. 1 trestního řádu ze 17.5.2010 Vrchního státního zastupitelství v Praze, dále podání žalobce z 19.10.2010, jímž činil důkazní návrhy v trestním řízení včetně poštovní doručky a záznam o nahlížení do spisu z 21.7.2010, č.j. OKFK-420-697/TČ-2008-24. Tyto listiny jsou obsahem spisu.

Odvolací soud zjistil, že přípustné odvolání bylo podáno osobou k tomu oprávněnou podle § 201 a § 202 o.s.ř., v zákonem stanovené lhůtě podle § 204 odst. 1 o.s.ř. Odvolací soud přezkoumal odvoláním napadený rozsudek soudu prvního stupně postupem podle § 212 o.s.ř. a dospěl k závěru, že podané odvolání žalované důvodné není.

Odvolací soud vyšel ze skutkových zjištění soudu prvního stupně, která považuje za úplná a správná, za správné považuje i právní závěry přijaté soudem prvního stupně. Odvolací soud sdílí závěr soudu prvního stupně o tom, že žalobou uplatněný nárok na náhradu škody a přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu podle § 31 a § 31a zákona č. 82/1998 Sb. žalobce uplatnil řádně po Ministerstvu spravedlnosti ve smyslu požadavku § 6 odst. 1 a 2 zákona č. 82/1998 Sb., přičemž zákonné předpoklady pro uplatnění nároku ve smyslu § 8 zákona č. 82/1998 Sb. byly v posuzovaném případě splněny, když trestní stíhání žalobce, zahájené usnesením Útvaru odhalování korupce a finanční kriminality služby kriminální policie a vyšetřování ze dne 17.2.2012 neskončilo odsuzujícím rozsudkem žalobce, ale žalobce byl zproštěn obžaloby v celém rozsahu rozsudkem Vrchního soudu v Praze z 25.6.2014 sp. zn. 9 To 10/2014. Do závěrů soudu prvního stupně v tomto směru žádná z odvolacích námitek nesměruje a odvolací soud tedy plně odkazuje v podrobnostech na odůvodnění rozsudku soudu prvního stupně.

Žalovaná konečně žalobou uplatněný nárok žalobce v základu ani nezpochybnila, v průběhu řízení uspokojila žalobce z podstatné části, pokud jde o nárok na náhradu nákladů obhajoby v trestním řízení, žalobci vyplatila i náhradu nemajetkové újmy 78.000 Kč. Žaloba byla zamítnuta, pokud žalobce požadoval na náhradě nemajetkové újmy další částku 772.000 Kč s příslušenstvím a dále pak náhradu za ušlý výdělek 494.776 Kč s příslušenstvím. Pokud jde o náklady obhajoby, předmětem řízení po částečném zpětvzetí žaloby zůstala částka 34.666,26 Kč s příslušenstvím. Přisouzena žalobci byla částka 32.791 Kč s příslušenstvím, pro částku 1.875,50 Kč s příslušenstvím byla žaloba zamítnuta. Žalovaná

podala odvolání v rozsahu 17.968,50 Kč, když tato částka představuje odměnu advokáta za studium spisu dne 21.7.2010 a dále navýšení náhrady za účast obhájce žalobce u hlavního líčení ve dnech 4. - 6.6.2012.

Pokud jde o studium trestního spisu dne 21.7.2010, odvolací soud zcela sdílí argumentaci žalobce. Jde nepochybně o úkon právní služby, který byl vynaložen účelně v souvislosti s poskytováním práva na obhajobu v trestním řízení žalobci. Podle § 11 odst. 1 písm. f) advokátního tarifu (vyhl. č. 177/1996 Sb. v platném znění) je úkonem právní služby, za nějž advokátu účastníka náleží mimosmluvní odměna, úkon prostudování spisu při skončení vyšetřování, a to za každé započaté dvě hodiny. Výčet úkonů právní služby uvedený v § 11 odst. 1 advokátního tarifu je však výčtem pouze demonstrativním, jak nepochybně vyplývá z ust. § 11 odst. 3 advokátního tarifu. Podle § 11 odst. 3 advokátního tarifu za úkony právní služby neuvedené v odstavcích 1 a 2 náleží odměna jako za úkony, jimž jsou svou povahou a účelem nejbližší. Ani odvolací soud tedy nemá pochyb o tom, že úkon právní služby spočívající v prostudování spisu v průběhu trestního řízení je zpravidla úkonem účelně vynaloženým. O takový úkon by nešlo pouze v situaci, kdy by z obsahu spisu bylo zřejmé, že šlo o prostudování spisu nadbytečné, provedené v krátkém časovém období od předchozího prostudování spisu, ve věci skutkově i právně jednoduché. O takovou situaci v posuzované věci nepochybně nejde. Sama žalovaná při jednání odvolacího soudu učinila nesporným, že šlo o složitou trestní věc. Odvolací soud, stejně jako soud prvního stupně, nemá pochybnosti o tom, že v souvislosti s právem na obhajobu, účelnou obranu v trestním řízení a navrhování důkazů k prokázání nevinoty žalobce, bylo nezbytné seznámit se s obsahem trestního spisu již v průběhu vyšetřování. Požadavek žalované, aby žalobci za konkrétní studium spisu v průběhu vyšetřování dne 21.7.2010 nebyla přiznána náhrada nákladů za právní zastoupení, je zcela nelegitimní.

Nedůvodné jsou dle odvolacího soudu i námitky, že žalobci nenáleží navýšení odměny advokáta podle § 12 odst. 1 advokátního tarifu za účast obhájce u hlavního líčení u Městského soudu v Praze ve dnech 4. - 6.6.2012. Soud prvního stupně v tomto směru učinil poněkud nepřiléhavý závěr o tom, že navýšení podle § 12 odst. 1 advokátního tarifu žalobci náleží s pouhým odkazem na nezbytnost každodenního dojíždění obhájce žalobce k třídnímu hlavnímu líčení z Českých Budějovic do Prahy. S žalovanou lze souhlasit potud, že za čas strávený obhájcem na cestě k právnímu úkonu (do Prahy a zpět) náleží náhrada za ztrátu času výhradně podle § 14 advokátního tarifu. Samotné dojíždění k procesnímu soudu není úkonem právní služby a jeho časová náročnost nemůže být zohledněna cestou § 12 odst. 1 advokátního tarifu. Odvolací soud má pak za to, že ust. § 12 odst. 1 advokátního tarifu, pokud hovoří o časové náročnosti úkonu právní služby, vztahuje časovou náročnost i k mimořádné obtížnosti právní služby. O takovou situaci nepochybně jde právě v posuzované věci. Nešlo totiž o běžnou obhajobu v běžné trestní věci, kdy by účast obhájce žalobce při hlavním líčení v jeho trestní věci spočívala spíše v jeho pasivní přítomnosti. Trestní kauza žalobce byla nepochybně po odborné stránce velmi náročná, byla vyslychána masa svědků, a to k činnostem a okolnostem, o nichž advokát žalobce nemohl mít z běžného výkonu advokacie žádnou konkrétní vědomost či zkušenost. Žalobce před odvolacím soudem konkrétně uvedl, že v průběhu tří dnů konkrétního hlavního líčení byli vyslycháni externí i interní hodnotitelé projektových žádostí, byla řešena otázka následné kontroly hodnocení projektů, byly

posuzovány odborné otázky běžné pracovní činnosti žalobce a obsah tzv. operačních manuálů, upravujících chod úřadu. Jen základ právního posouzení byl nepochybně nesmírně složitý a jeho studium časově náročné. Při hlavním líčení byli vyslyšáni účastníci auditu, zástupci ministerstva, jiných operačních programů a v této souvislosti svědkům i obžalovaným byly kladeny odborné otázky jak ze strany soudu, tak obhájce žalobce, jak žalobce uvedl. Odvolací soud tedy nemá pochyb o tom, že účast obhájce žalobce u zmíněného třídního hlavního líčení byla z odborného hlediska mimořádně náročná. Pro právní posouzení věci bylo nepochybně významné právo Evropské unie, národní legislativa i zvláštní metodika ROP. Že šlo o kauzu složitou, při jednání odvolacího soudu učinila nesporným sama žalovaná, připustila, že bylo podstatné i hledisko práva Evropské unie, když, dle jejího přesvědčení, nešlo o záležitost výjimečnou. Z hlediska ust. § 12 odst. 1 však není podstatná výjimečnost použití cizího práva, ale fakt, že toto cizí právo musí být v souvislosti s poskytnutím právní služby aplikováno. To nepochybně zvyšuje obtížnost i časovou náročnost poskytnuté právní služby. Podmínky advokátního tarifu pro zvýšení mimosmluvní odměny jsou tak v posuzované věci nepochybně dány. To původně žalovaná nezpochybnila, žalobci přiznala v rámci částky poskytnuté po zahájení řízení navýšení mimosmluvní odměny o 50 % mimosmluvní odměny za jeden úkon právní služby. Žalobci tedy náleží i zbývajících 50 %, tedy celkové navýšení o 100 %.

Za nedůvodné a zcela účelové pak odvolací soud považuje odvolací námitky žalované, pokud jde o výši přiměřeného zadostiučinění a za vzniklou nemajetkovou újmu na straně žalobce. Žalovaná nezpochybnuje vznik nemajetkové újmy v osobnostní sféře žalobce, má však za to, že jí poskytnutá částka 78.000 Kč a jednoduchá omluva je náhradou dostačující. Odvolací soud, stejně jako soud prvního stupně, má za to, že omluva a částka 78.000 Kč nejsou dostatečným zadostiučiněním za vzniklou nemajetkovou újmu na straně žalobce. Pokud žalovaná namítá, že žalobce sám a dobrovolně ukončil zaměstnání v ROPu a z tohoto důvodu mu nebyla přiznána ani náhrada ušlého výdělků, odvolací soud vychází ze zjištění soudu prvního stupně o tom, že nebyla prokázána přímá příčinná souvislost mezi ukončením pracovního poměru žalobce dohodou, kterou sám inicioval, a vedeným trestním stíháním. V tomto směru odvolací soud vychází ze skutkových zjištění soudu prvního stupně, hodnocení těchto zjištění nelze ničeho vytknout. Soud prvního stupně však nepřihlédl k širším okolnostem ukončení pracovního poměru žalobce v souvislosti s uplatněným nárokem na náhradu nemajetkové újmy, což žalovaná v podaném odvolání přehlíží. To však soud prvního stupně, dle odvolacího soudu, zohlednit měl v souladu s judikaturou Nejvyššího soudu ČR, zejména soudem prvního stupně zmiňovaných rozsudků ze dne 27.6.2012 sp. zn. 30 Cdo 2813/2011 a ze dne 20.10.2014 sp. zn., 30 Cdo 3858/2013. Odvolací soud nemá pochyb o tom, že žalobce nebyl sice přímo nucen k ukončení pracovního poměru u ROP Jihozápad, a to ani samotným zaměstnavatelem ani orgány činnými v trestním řízení, jak správně zjistil soud prvního stupně, není však pochyb o tom, že pod tlakem zahájeného trestního řízení, medializace trestní kauzy a s tím souvisejícího společenského odsudku jak ze strany spolupracovníků, tak širší veřejnosti, přistoupil k ukončení pracovního poměru, a to přesto, že byl ohrožen možnou, byť přechodnou, nezaměstnaností a s tím souvisejícími finančními obtížemi i následným trvalým snížením příjmu. Pokud tedy soud prvního stupně při úvahách o výši přiměřeného zadostiučinění neuvážil i tyto okolnosti, nejsou jeho závěry v tomto směru ucelené.

Soud prvního stupně správně zhodnotil i skutečnost, že trestní stíhání žalobce trvalo 4 roky a necelé 4 měsíce. Tato okolnost je významná pro úvahy o výši nemajetkové újmy ve smyslu výše citované judikatury Nejvyššího soudu, a to bez ohledu na to, že žalobce v posuzované věci, ani mimosoudně, neuplatnil nárok na odškodnění nepřiměřeně dlouhého trestního řízení. Je pravda, že stanovisko Nejvyššího soudu ČR sp. zn. Cpjn 206/2010, které soud prvního stupně zmiňuje v odůvodnění odvoláním napadeného rozsudku, je stanoviskem, které se vztahuje k odškodnění nepřiměřené délky řízení. Soud prvního stupně však východiska a základní „sazby“ podle tohoto stanoviska neuvádí pro výpočet soudem přiznané nemajetkové újmy. Konstatuje, že základní částkou za jeden měsíc řízení by mohla být částka 1.500 Kč měsíčně, za celou dobu trestního stíhání žalobce pak jde celkem o částku 78.000 Kč. Soud pak zohlednil, že tato částka byla již žalovaným žalobci na přiměřeném zadostiučinění vyplacena. Je tedy zřejmé, že sama žalovaná při výpočtu o přiměřeném zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu vyšla ze zmíněného stanoviska občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 13.4.2011 sp. zn. Cpjn 206/2010, odvolání v tomto směru je tedy účelové. Ani odvolací soud nemá pochyb o tom, že od tohoto stanoviska je možné odvíjet „základní sazbu“, od níž se odvíjejí úvahy soudu o výši přiměřeného zadostiučinění.

Pokud jde o soudem prvního stupně přiznanou částku 150.000 Kč, zde soud zohlednil správně všechny další okolnosti případu, když není pochyb o tom, že žalovanou vyplacená částka 78.000 Kč a omluva nemohou být zadostiučiněním přiměřeným. Za zcela zásadní odvolací soud považuje masivní a dlouhodobou medializaci trestního případu žalobce, v jejíž souvislosti došlo nepochybně k trvalé stigmatizaci žalobce bez ohledu na to, že v médiích byla následně zveřejněna i skutečnost, že žalobce byl v roce 2014 plně zproštěn obžaloby. Lze souhlasit s námitkami žalobce, že tato informace v mase spíše negativních zpráv o probíhajícím trestním řízení zcela zapadl. Pochybnosti na straně veřejnosti i osob z bezprostředního okolí žalobce nepochybně přetrvaly. V této souvislosti nelze bagatelizovat, jak to v podaném odvolání činí žalovaná, okolnost, že žalobce měl problémy se sehnáním nového zaměstnání a další jeho zaměstnání nebylo tak dostatečně finančně oceněno. Pokud žalovaná hodnotí původní příjem žalobce jako nadstandardní, nemůže tato skutečnost nic změnit na tom, že žalobce v souvislosti s širšími okolnostmi trestní věci přišel o tento nadstandardní příjem. Po jistou dobu byl bez zaměstnání a měl pouze příležitostný příjem z výuky cizích jazyků či poskytování služeb „webmastera“, jak vyplývá z žalobcem předložených dohod a smluv z let 2010 a 2011. O tom, že k poklesu příjmu žalobce a snížení životního standardu jeho rodiny došlo v širší souvislosti s probíhajícím trestním stíháním žalobce a probíhajícím trestním stíháním byla ovlivněna i možnost dalšího zaměstnání na dobu neurčitou, nemůže být pochyb. Odvolací soud, stejně jako soud prvního stupně, nemá pochybnosti o tom, že lze uvěřit tvrzení žalobce, které je souladné s výpověďmi svědků, byť jde o osoby blízké žalobci, že trestní stíhání významně zasáhlo do klidného rodinného života žalobce. Dlouhotrvající stres nepochybně přispěl ke zhoršení vztahů žalobce a jeho manželky, a pokud tito situaci ustáli a v průběhu trestního řízení se jim narodilo druhé dítě, nelze tuto skutečnost klást k tíži žalobce. Společenský odsudek musel být pro žalobce zdrcující, zvláště na malé obci.

Bezprecedentním zásahem do osobnostních práv žalobce byly 5 měsíční nezákonné odposlechy, jejichž nezákonnost byla v řízení prokázána usnesením Nejvyššího soudu ČR z 31.3.2015 sp. zn. 4 Pzo 4/2014-27.

Soud prvního stupně ovšem nesprávně hodnotil skutkové okolnosti trestní věci žalobce, přičemž pro posouzení žalobou uplatněného nároku je významné pouze to, že žalobce byl v daném rozsahu zproštěn obžaloby rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 25.6.20104 sp. zn. 9 To 10/2014.

Pokud žalovaná v podaném odvolání namítá, že presumpce nevinu žalobce nebyla narušována žalovaným, ale jinými osobami a toto nelze přičítat k tíži státu s odkazem na rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 30 Cdo 4280/2011, není tato námitka namístě. Žalobce nikdy v průběhu řízení netvrdil, že by v souvislosti s medializací jeho trestní kauzy docházelo k narušování presumpce jeho nevinu, ale že k zásahu do osobnostních práv žalobce vedla samotná medializace trestní kauzy, která měla dopad i do majetkové sféry žalobce, jak uvedeno výše. Bezprostředním zásahem do majetkové sféry žalobce, která vedla nepochybně k zásadnímu snížení životního standardu žalobce a jeho rodiny, bylo i průběžné vynakládání vysokých prostředků na obhajobu. Náhrada těchto nákladů je sice nepochybně samostatným nárokem, jak v podaném odvolání namítá žalovaná, tyto náklady byly žalobci v průběhu řízení z podstatné části uhrazeny. Žalobce však tyto náklady musel vynaložit v době, kdy jeho žena byla na mateřské dovolené, a to v období, kdy byla rodina bez žalobcova příjmu nebo žalobce dosazoval příjmu podstatně nižšího, než před zahájením trestního stíhání a rodina byla odkázána jen na sociální dávky v mateřství.

V dalších podrobnostech odvolací soud zcela odkazuje na pregnantní odůvodnění rozsudku soudu prvního stupně, který považuje za věcně správný, a proto jej potvrdil podle § 219 o.s.ř. v odvoláním napadených výrocích.

Výrok o nákladech odvolacího řízení je odůvodněn ust. § 142 odst. 1 a § 224 odst. 1 o.s.ř. Plně úspěšnému žalobci náleží právo na náhradu nákladů odvolacího řízení. Ty jsou představovány náklady právního zastoupení žalobce podle vyhl. č. 177/196 Sb., advokátního tarifu. Předmětem odvolacího řízení byly dva samostatné nároky, a to 17.968 Kč s příslušenstvím, pokud jde o nárok na náhradu nákladů obhajoby v trestním řízení a 113.000 Kč, pokud jde o náhradu nemajetkové újmy žalobce. Jde tedy o dva nároky se samostatným skutkovým základem. Pokud jde o náklady obhajoby, za jeden úkon právní služby v odvolacím řízení žalobci náleží 1.820 Kč, na nákladech nemajetkové újmy pak za jeden úkon právní služby 3.100 Kč. Zástupce žalobce učinil v odvolacím řízení dva úkony právní služby po 1.820 Kč a dva úkony právní služby po 3.100 Kč. Žalobci dále náleží náhrada hotových výdajů za dva úkony právní služby po 300 Kč, celkem 10.440 Kč. Včetně 21 % DPH náklady odvolacího řízení představují 12.632,40 Kč a tuto částku je žalovaná povinna zaplatit žalobci ve lhůtě tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám Mgr. Tomáše Čermáka, advokáta v Českých Budějovicích.

Nad rámec relevantní věcné argumentace odvolací soud uvádí, že na základě dohody Ministerstva spravedlnosti a Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových

(č.l. 255 spisu), uzavřené podle § 6 odst. 1 zákona č. 201/2002 Sb., o Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových, v tomto soudním sporu jménem republiky namísto Ministerstva spravedlnosti jedná Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových. Nejde o procesní zastoupení ve smyslu § 24 odst. 1 o.s.ř. na základě procesní plné moci podle § 28 o.s.ř., jak nesprávně usoudil soud prvního stupně.

Poučení: Proti výroku v odstavci I., ohledně částky 17.968 Kč s příslušenstvím, není dovolání přípustné.

Proti výroku v odstavci III., ohledně částky 113.000 Kč s příslušenstvím, lze podat odvolání za podmínek § 237 o.s.ř. ve lhůtě dvou měsíců od doručení tohoto rozsudku k Nejvyššímu soudu ČR v Brně prostřednictvím Okresního soudu v Českých Budějovicích.

Tento rozsudek, pokud nebude včas a řádně splněn, lze k návrhu soudně vykonat.

Krajský soud v Českých Budějovicích
dne 15. března 2017

JUDr. Jana F a k t o r o v á v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Monika Hanušová